

U ziet ten hoogste vertegenwoordigers van belangengroepen onderhandelen, mensen zoals Bresjnev of Kissinger. Maar wat is de werkelijke situatie? Men heeft hier te maken met grote aantallen betrekkelijk kleine staatjes, die in mentaliteit en structuur, maar ook in sociale opzet, nogal doen denken aan de kleine staten, die het uiterlijk van Europa bepaalden rond 1500, 1600.

Oude stamveten en vooroordelen vormen een grote hoeveelheid explosief materiaal. Steeds weer zien wij geschillen uitbreken, die bij nader beschouwing een soort stamoorlog zijn. Werkelijke samenwerking tussen deze staatjes blijft zeer summier. In het verleden heeft eens iemand gezegd: De zwarte afrikanen komen tot perfecte samenwerking, zolang het gaat om een feest, maar wanneer het op werken aankomt, hebben zij onmiddellijk ruzie.

Nu luidt dit citaat uit een koloniaal tijdperk wat te denigrerend, om het in zijn geheel nog geldend te achten. Maar elke eerlijke beschouwer zal zich realiseren, dat bijna overal in Afrika een soort afschuifstelsel een rol speelt, waardoor men in feite degenen, die zich het minste kunnen verzetten, tot slachtoffer pleegt te maken.

Gelijktijdig is er overal een nationaalbewustzijn in opkomst, dat kennelijk minder heeft te maken met staat en natie dan met huidskleur. Hierdoor ontstaat een oppositie tegen blanken, die niet alleen gericht is tegen blanke heersers op eigen gebied zoals in z. Afrika en Angola, maar zich zelfs tegen Noordafrika richt, waar mensen met andere raskenmerken leven.

Tot nu toe heeft men openlijke uitingen van deze agressie af kunnen kopen. De oliestaten geven vaak grote giften aan staatslieden om zo de schijn van een afrikaanse eenheid te kunnen behouden. De werkelijkheid is echter anders:

Alle zwarte mensen haten op het ogenblik alle anderen. Iets, wat in de relatie tussen enkelingen niet waar behoeft te zijn, maar zodra je met het geheel, met de massa, te maken krijgt, wel degelijk een rol speelt. Van invloed is hierbij ook het volgende:

In vele staatjes was er een harde strijd om zelfstandig te worden, waarbij de gewone mensen meenden, dat dit voor hen tevens welvaart zou betekenen. Maar nu is men zelfstandig en toch blijft de vergroting van welvaart uit. In vele gevallen zijn de mogelijkheden tot enige welvaart zelfs aanmerkelijk terug gelopen.

Hiervoor moet men wel een verklaring vinden, maar de leiders kunnen moeilijk toe gaan geven, dat zijzelf gefaald hebben. Een vijand van buitenaf krijgt dan de schuld. In enkele gebieden ziet men die vijand vooral als de arabier, die nog niet zo lang geleden in die streken nog slaven jaagde. Eenvoudiger en gevoelsmatig meer aanvaardbaar is het in de meeste gebieden, wanneer men de schuld van alle tegenslagen kan afschuiven op de blanken.

U denkt mogelijk: wij, nederlanders, zijn sociaal bewust, wij doen veel voor onderontwikkelde volkeren, de afrikanen zullen ons daarvoor wel dankbaar zijn. Officieel kunt u zelfs daarin enig gelijk hebben. Maar onofficieel bent en blijft u in de eerste plaats witmensen : indringers.

Uw huidskleur spreekt altijd nog luider dan uw nationaliteit en het goede, dat u hoopt te doen. U bent een blanke, deel van een onderdrukkende wereld, die - wanneer zij al helpt - dit alleen maar kan doen om daar op de een of andere wijze wijzer van te worden. Ook de meest progressieve werkers zijn, wanneer het er opan komt, voor de gekleurde bevolking vijanden, waarvan men steeds weer aanneemt, dat zij bepaalde groepen in het bijzonder zullen steunen en in feite de blanke invloed in Afrika willen uitbreiden. In dit werelddeel gelooft men gemiddeld meer aan een verkapt neokolonialisme dan aan een idealistisch socialisme zonder bijbedoelingen.

Of je nu komt uit Rusland, China, Cuba, of van elders, zolang je bruikbaar bent en voordelen oplevert, zullen de leiders vriendelijk zijn. Maar wanneer zij elders betere zaken kunnen doen of je niet meer kunnen gebruiken, kom je als blanke al snel in moeilijkheden. Dan zijn er hoogstens je persoonlijke vrienden, die nog iets voor je willen doen. Degenen, die je niet persoonlijk kennen, zijn echter steeds weer meteen bereid je uit te wijzen, of liever nog om te brengen.

Deze situatie heeft nu een brandpunt gekregen in het zuiden en midden, waar (zoals u bekend zal zijn) naturellen reeds lange tijd uitgesloten zijn uit de sociale ontwikkelingen van de blanke wereld, die daar de macht heeft. De houding van de blanken in die staten vindt men hier verkeerd en vaak zelfs onbegrijpelijk dom. Men meent kennelijk, dat het voldoende is de kleurlingen als gelijken van de blanken te aanvaarden en alle mogelijkheden te verschaffen om het werkelijke probleem de wereld uit te helpen. U vergist zich echter, wanneer u zo reageert.

De blanke is degene, die meer weet, die generaties lang leiding heeft gegeven, die technisch constructief kan denken - iets, wat de overgrote meerderheid van de kleurlingen nog niet kan. Het gevolg is, dat blanken en b.v. indiërs zonder meer leiding kunnen geven aan verantwoorde commerciële operaties en intellectuele beroepen uitoefenen, iets wat bij de naturellen - en zeker niet alleen maar door gebrek aan mogelijkheden zonder meer - niet het geval is.

Ik ben van mening, dat op het ogenblik, dat de kleurlingen de macht geheel in handen zouden krijgen, of zelfs maar een meebestemmende rol in de politiek van Zuid-Afrika zouden gaan spelen, de welvaart en mogelijkheden, die dit land nu nog bezit, snel verdwenen zouden zijn.

Men kan natuurlijk zeggen, dat mensen als Vorster e.c. de zaken op een verkeerde wijze aanpakken. Mogelijk hebt u gelijk. Maar één ding is zeker: je kunt mensen, die nog geen voldoende opvoeding en ontwikkeling hebben, niet zonder meer tot volwaardige burgers bombarderen, zonder daarmee gelijktijdig de waarde van de staat en de gemeenschap hierdoor sterk te doen dalen.

Let wel: ik probeer hier niet b.v. het optreden van de zuid-afrikaanse politie te verdedigen, of bepaalde maatregelen juist te noemen, maar ga uit van de feiten. Er is meer: Weet u, wie voor de opstanden in dit land voornamelijk aansprakelijk zijn? Studenten, mensen ook, die in het buitenland een hogere vorming hebben gehad. Want de massa zelf weet gemeenlijk niet eens goed, wat zij doet en reageert op leuzen zonder meer.

Instinkten krijgen vaak de overhand, zodat men zich niet eens bewust is, van hetgeen men doet, wanneer men blanken stenigt, doodslaat, vermoordt, in enkele gevallen zelfs tracht, levend te verbranden.

Zeker, deze mensen menen mogelijk, dat zij zich op deze wijze hun recht kunnen halen. Maar wat is dat recht? Velen denken zich dit recht als: wonen in de zelfde woningen als de blanken bewonen, werken voor het zelfde loon en sociaal dezelfde mogelijkheden hebben als een blanke. Zij beseffen kennelijk niet geheel, dat je daarvoor ook dient te beschikken over opvoeding, vaardigheden, zelfbeheersing, vermogen tot samenwerking ook, wanneer emoties geen rol spelen.

Wat zich afspeelt in Afrika heeft niets met de feiten en werkelijke mogelijkheden te doen. Het is eerder een politiek spel, dat gespeeld wordt. En het is zinloos hier alleen de kommunisten verantwoordelijk te achten, zoals bepaalde groepen in Europa ongetwijfeld wel weer zullen doen. Er zijn vele verschillende belangengroepen, die bij dit alles een minder fraaie rol spelen.

Maar wanneer u b.v. de situatie in Zuid-Afrika beziet, is het dwaas aan te nemen, dat de blanken hier alleen de schuldigen en aansprakelijken zijn voor alles, wat gebeurt. Zeker, de blanken hebben een eigen soort economie opgebouwd en die is wel degelijk mede gebaseerd op de verslagen bantoevolkeren en het verslaan van de machtige impi's van Dingaan. Ik erken zelfs, dat de gekleurde bevolking een eigen vorm van beschaving en cultuur kende, ook al heeft men daarvan onder invloed van de blanke heersers, die men vaak probeerde te imiteren, veel verloren.

Maar men zal zich moeten realiseren, dat de economie in de gehele wereld een westers patroon volgt en dat een afwijken daarvan moeilijk is, terwijl van de oude cultuur en beschaving van de machtige kleurlingenvolkeren in het zuiden van Afrika in feite niet veel meer rest dan een armzalig beetje folklore, dat dan meestal nog door blanken uit het verleden is opgediept en aan de kleurlingen weer door diezelfde blanken onderwezen.

Leuk klinkt dit niet in de oren van de z.g. progressieve mensen, maar het is een feit. En niet alleen in dit deel van de wereld hebben koloniserende blanken hun eigen ontwikkeling en economie voor alle verdere ontwikkelingen bepalend gemaakt.

Nederland was ook niet zo heel goed voor zijn koloniën. Indien u meent, dat dit nogal losloopt, wil ik u toch wel even herinneren aan de draconische wijze, waarop b.v. een Jan Pieterszoon Coen de eigen ontwikkelingen van Indonesië brak. En ook na de tweede wereldoorlog hebben de Nederlanders niet bepaald liefelijk de zelfstandigheid van de volkeren van Indonesië bevorderd. Eens was kolonialisme in, nu is het dit niet. Maar de economische behoeften van de gemeenschap blijven dezelfde. Men is gewend te leven met middelen, die men ontleent aan de z.g. derde wereld. Eens werd uw welvaart voor een groot deel mee bepaald door o.m. de tabakshandel. En nu dankt u een groot deel van uw mogelijkheden aan uw aardgas. Maar laat mij dan wel hierbij meteen konstateren, dat u eens de tabak juister verhandelde, dan u nu uw aardgas doet.

Wanneer u zo dadelijk echter geen aardgas meer hebt en geen koloniale handel, wat blijft u dan nog van uw welvaart en uw progressieve ontwikkelingen? Niets. En voor heel wat landen geldt iets dergelijks.

Zeker, de Usa kan zich isoleren en uit eigen middelen bestaan, wanneer men rekening houdt met de werkelijke levensbehoeften. Maar dan zit men toch wel met een enorm surplus van de industrie en zijn grote kapitalen in de kortste keren verdwenen. De Usa heeft afzetgebieden nodig en om die op de juiste wijze te kunnen vinden, is politieke invloed noodzakelijk. Men heeft, om concurrerend te kunnen produceren, goedkope grondstoffen van node en daaraan kan men alleen komen door allerhande minder mooie intriges. Politieke invloed krijgt men bovendien door vestigingen van eigen bedrijven in het buitenland te stichten en zo ruilhandel en transport van winsten mogelijk te maken.

Wanneer deze mogelijkheid tot manipuleren voor de blanke landen zou verdwijnen, vergaat daarmee tevens het grootste deel van de zoveel geroemde westerse welvaart. Er zijn natuurlijk idealisten, die menen, dat het westen zijn welvaart dan maar prijs moet geven, Helaas zijn dit gemeenlijk dezelfde mensen, die opeens een grote mond opzetten, wanneer de tering naar de nering gezet moet worden en zo inkomens, subsidies enz. minder moeten worden. Want degenen, die menen, dat het westen dan maar een stukje welvaart prijs zal moeten geven ten bate van de derde wereld, zijn degenen, die het hardste protesteren tegen elke afremming, die strijden willen voor volledige compensatie van prijsstijgingen plus een redelijke groei in koopkracht en welvaart voor een ieder. Laat u dus niet al te veel leiden door de idealistische kreten van deze overigens goed bedoelende mensen. Besef, dat het gemakkelijk is idealist te zijn op kosten van anderen.

Men zal het mij ongetwijfeld kwalijk nemen, dat ik dit heb gezegd. Maar het feit zelf blijft bestaan. Zoals het feit blijft bestaan, dat de strijd tegen de blanken in Z. Afrika en Angola door geheel zwart Afrika wordt aangenoedigd: een strijd, die tot op heden nog verloopt zonder een overvloed van bewapende naturellen.

Maar er komen steeds meer wapens en ook in Zuid-Afrika is het maar een kwestie van tijd, voor gewapende naturellen in toenemende mate gaan optreden. Het is de vraag, of de gekleurde politie, die tot nu toe eigen rasgenoten behoorlijk weet te mishandelen en in bedwang te houden, dan nog geneigd zal zijn met de blanken mee te spelen. En wanneer deze macht wegvalt, zal men met een blank leger weer de Kaapkolonie moeten proberen te veroveren. En zelfs wanneer men daarin slaagt, leeft men onder omstandigheden, die overeenkomen met de situatie tijdens de opstand van de volgelingen van Kali in Brits Indie of de ontwikkelingen in China tijdens de bokseropstand. Men zal dan blanken afmaken, waar men maar kan. En zeker zal men die blanken dan niet de mogelijkheid geven eerst te wijzen op hun afwijkende nationaliteit, of het feit, dat zij toch altijd reeds voor de zaak van de naturellen hebben gestreden. In de ogen van vele volkeren is blank zijn identiek met een bewijs van een uitbuiters zijn. Vergeet dit niet, wanneer u oordeelt over de reacties van blanken op de opstanden van kleurlingen, hoe terecht die overigens mogen zijn.

In het noorden van Afrika ziet de zaak er ook niet mooi uit. In feite doet het weinig terzake, of Syrië anders zal optrden, Jordanië zijn politiek zal wijzigen of desnoods Abessinie Erytrea weer zelfstandigheid zal verlenen. Werkelijk beslissend is het aantal ontheemde groepen, die een eigen nationaliteit of saamhorigheid wil handhaven tegen alle omstandigheden en mogelijkheden in. Deze groepen worden door hun eigen leiders, maar ook door anderen, uitgebuit om een strijd te voeren, die nooit in hun eigen voordeel, maar alleen in het voordeel van anderen zal kunnen uitlopen.

De palestijnen zijn een goed voorbeeld van de manipulaties, die op dit gebied schering en inslag zijn. O, wanneer de joden hun aanspraken op Israel verdedigen door te zeggen, dat dit hun beloofde land, hun eigendom is, zo kunnen de palestijnen dit evenzeer terecht zeggen.

Maar wat men daarbij over het hoofd ziet, is het volgende: de palestijnen zijn onderling zeer verdeeld. Steeds weer staan zij voor de keuze mee te gaan in het nationalisme van een Arafat, of mee te spelen met revolutionaire linkse denkbeelden, danwel te strijden voor het van binnenuit overwinnen van hun gastlanden, waarbij zij dan gelijktijdig hun leiders aan de macht brengen en de belangen bevorderen van bepaalde heren, die in Israel konkurentie zien.

De keus, die velen doen voor een meer extreme richting, die op de duur voor de eenling maar weinig voordelen biedt, wordt duidelijk, wanneer men beseft, dat juist dit een betere bewapening waarborgt en eigen gevoelens van onrecht en minderwaardigheid verbloemt door mooie idealistische leuzen, waarmede tevens elke wijze van optreden zonder meer gerechtvaardigd kan worden. Wie even doordenkt, beseft, dat er voor de palestijnen invloeden werken, die een voortdurende manipulatie inhouden door derden.

Er speelt echter meer. Grote surplus aan valuta hebben zich opgestapeld in de olielanden. Dezen kopen dan ook overal hun invloed en mogelijkheden in Westeuropa en de Usa. In Europa kan men wel stellen, dat elk tweede hotel, dat wordt gebouwd en elk tweede zakenpaleis, dat wordt opgetrokken, gefinancierd wordt met arabisch geld, terwijl ook grote bedrijven in vele gevallen in toenemende mate hun aandelen in de handen van de oliesheiks zien vallen.

Kennelijk is men aan dit alles reeds aardig gewend. Want deze vorm van economische kolonialisatie wekt in het westen bij de burgers niet bepaald veel opzien en ook staatslieden, die de feiten beter kennen, zwijgen stil. Maar die invloed schept wel een steeds groter verschil tussen Europa plus de nieuwe oliekapitalisten en landen als b.v. China.

Ook China maakt op het ogenblik moeilijke dagen door. De grote leider is steeds minder beschikbaar om beslissingen te onderlijnen en zelfs zijn plaatsvervanger is niet meer in staat de schijn van eenheid in dit land op te houden.

Men beseft zeer wel, dat men binnenkort zonder Mao voort zal moeten gaan. Wat betekent, dat de machtsstrijd, die tot op heden sub rosa reeds tussen verschillende groepen werd uitgevochten, wel eens fel en openlijk op zal kunnen laaien.

De huidige regeerders beseffen zeer wel, dat het binnen afzienbare tijd onmogelijk zal zijn de eenheid van China te

bewaren, indien geen nieuw symbool gevonden kan worden, of een grote gezamenlijke inspanning het volk tot eenheid brengt.

Een deel van die inspanningen heeft men in Afrika gezocht, zowel in het noorden als in het midden. En ook nu bemoeit men zich hier met alle zaken, wanneer dit maar mogelijk is. Maar men heeft deels gefaald: De chinese invloed op dit kontinent is aanmerkelijk zwakker geworden, de russische invloeden zijn en blijven zwakker dan de russen zich wensen, de Amerikaanse invloed op de politieke ontwikkelingen is niet groot genoeg meer en zelfs de economische invloeden van Engeland zijn reeds lang tanende.

Afrika wordt tot een soort niemandsland, waarin een ieder invloed probeert te krijgen en te behouden. Voor de links denkende staten is er echter nog een moeilijkheid. Men zal nooit een ontwikkeling tot stand kunnen brengen, zoals men zich die droomt, wanneer het zuiden van dit wereldeel beheerst wordt door een blanke staat, die kapitalistisch is ingesteld en in staat blijkt deze wijze van leven en denken ook aan de naturellenbevolking over te dragen.

Door het falen van de ambitieuze plannen met Afrika wordt China er toe gedwongen zijn aandacht weer meer te richten op zuidelijk Azië, op landen als Pakistan en India, zoals het voor het scheppen van een grotere eenheid in eigen volk noodzakelijk lijkt, ook de kleinere staten als Nepal, in een steeds vastere greep te krijgen.

In de nieuwe opzet van China is het van groot belang, dat men binnen niet al te lange tijd zijn macht reëel tot op het arabische schiereiland kan uitoefenen en zo eigen meerwaardigheid tonen door suksessen op politiek en ander gebied, zelfs wanneer dit in feite betekent, dat die suksessen alleen mogelijk werden door de terreur van een nadrukkelijke chinese aanwezigheid.

China wordt door de omstandigheden a.h.w. gedreven tot pogingen van economische en politieke aard, maar ook met niet openlijk wapenfeiten zuid-Azië in zijn macht te krijgen. Men heeft meer dan ooit in de laatste jaren behoefte aan een sukses, waarop men het volk kan wijzen, plus een uitlaat, waar men de meer avontuurlijke en machtsbeluste landgenoten tijdelijk kwijt kan, tot de rust in eigen gebied weer terug is gekeerd en het centrale gezag ook weer feitelijk alle beslissingen kan nemen.

Slaagt men hierin de eerste 10 jaren niet, dan is de kans groot, dat het chinees-marxisme in vele elkaar bestrijdende richtingen uiteen valt in sekten en sektarisme. Wat in China nog steeds neer komt op opstanden van generaals en mogelijk een nieuwe lange tocht van een reeks opstandelingen, die op hun beurt mogelijk sukses boeken.

Er zijn tussen deze werelddelen door dit alles bepaalde banden en overeenkomsten, die ook buiten alle politiek niet ontkend kunnen worden.

Afrika is op dit ogenblik, juist door zijn verwarring en gemiddeld toch wel lage graad van educatie, een gebied, waarin vreemde idealen gemakkelijk vaste voet vatten en waarin fanatisme telkenmale alle gezond verstand zal overwoekeren.

Het ondanks tegenslagen, invloed krijgen in dit gebied, betekent voor China niet alleen een toegang tot meer grondstoffen.

Die heeft het trouwens voorlopig niet zo heel hard nodig, tenzij om hiermede bepaalde buitenlandse machten te frustreren. Werkelijk behoefte heeft men echter aan een doel, waarop men het gehele volk kan richten met al zijn inspanningen en het zonder enige twijfel vooral bij de jeugd sterk aanwezige idealisme. Voor de leiders zou dit bovendien een mogelijkheid betekenen eigen grootheid op overtuigende wijze uit te dragen in een wereld, die geen oorlog wenst, maar aan de andere kant op kommunisten niet bepaald gesteld is.

Dit alles is een groot deel van het beeld, dat zich toont, wanneer men de problemen van de wereld eens nadrukkelijker beziet en zich daarbij niet van de feiten laat afleiden door termen als sociale verantwoordelijkheid en ontwikkelingshulp.

Onthoud, dat u zo idealistisch kunt zijn, als u maar wilt en helpen kunt, wat u maar wilt, zonder daarmee te bereiken, dat deze volkeren u zonder meer aanvaarden en met u te samen gaan streven. Want de leiders van het merendeel van de afrikaanse volkeren is allesbehalve idealistisch, ondanks alle verklaringen door hen in andere zin afgelegd. Deze mensen denken aan macht, bezit, nieuwe machtsverhoudingen en vormen een gemakkelijke prooi voor alle groepen, die in staat zijn zo hier en daar een bewind omver te werpen, dat om zijn omkoopbaarheid en zinloze wreedheid bij grote delen van een volk en vooral bij zijn buurlanden toch reeds gehaat was.

U moogt overigens niet vergeten, dat omkoopbaarheid als normaal deel van het sociale systeem niet alleen maar in bepaalde afrikaanse staten voorkomt. Het is evenzeer een deel van de samenleving in landen als Bangla Desh, India en in iets mindere, maar toch nog zeer hinderlijke mate in Pakistan. Zelfs in het rijk van de sjah dien je de beampten voortdurend rijkelijk en goed te smeren, omdat de ambtelijke machine bij de behandeling van uw zaken anders opeens stopt.

Belangrijker is de geestelijke achtergrond van dit alles. Het ontleden van politieke verhoudingen op zich moge soms interessant zijn, belangrijker is de geestelijke omwenteling, die met deze verschijnselen gepaard gaat.

Vraag u dan meteen eens af, wat het voortdurend verdergaande verlies van discipline onder alle volkeren op aarde te betekenen heeft en wat de oorzaak is en de gevolgen kunnen zijn van die steeds toenemende zelfzucht, die wij bij steeds meer volkeren en mensen metterdaad kunnen konstateren.

Het zal u duidelijk zijn, dat door het westerse materialisme het westen niet meer zonder grote druk van buitenaf in staat mag worden geacht terug te keren tot zijn eigen geestelijk erfdeel.

De mensen moeten eerst weer leren zelfvertrouwen in geestelijk opzicht te verwerven en meer betrouwen op hun innerlijke, geestelijke, stem. Men moet leren niet meer te denken in winstpercentages, zakelijke mogelijkheden, of desnoods manjaren arbeid, maar zal moeten leren aanvoelen, dat een menselijke samenleving alleen mogelijkheden heeft voor de toekomst, wanneer men eerst gaat denken in termen van menselijke samenwerking en onderlinge aansprakelijkheid. Dit lijkt alleen bereikbaar onder grote druk, onder zeer sterke spanningen.

Spanningen van deze aard worden voor het geheel van de

wereld mogelijk door de geestelijke en materiele spanningen, die op het ogenblik in Azië en Afrika reeds werkelijk bestaan. Hieruit komen immers conflicten voort, die het westen niet meer af kan doen met goede woorden, geld, ontwikkelingshulp, of zelfs vriendelijke geesten, zoals het opleiden van een paar doktoren.

Steeds meer zal duidelijk worden, dat de problemen van deze dagen alleen kunnen worden opgelost, wanneer je leert beseffen, wat de mensen drijft en allereerst je bezig kunt gaan houden met de oorzaken, die de mensen doen reageren, zoals zij doen.

Hierbij zal men meer en meer gekonfronteerd worden met de gevoelens, het geloof van de mensen, met hun dromen, die hen tot drijfveren worden, tot het schijnbaar onredelijke voor hen het enig belangrijke blijkt te zijn.

Geestelijk gezien zijn deze en dergelijke spanningen dan ook zonder meer aanvaardbaar. Ook elders schijnt men dit alles min of meer aan te voelen. Voor menigeen is Afrika op dit ogenblik de belangrijkste plaats voor een ideële strijd. Zelfs Castro zet zijn troepen wel in in Afrika, maar denkt er niet aan om dezen ook in te zetten voor het "bevrijden" van z-amerikaanse volkeren, zoals b.v. de Chilenen, die nu duur betalen voor hun onvermogen eigen belang even te vergeten voor een onderlinge samenwerking en een gezamenlijk bereiken.

Besef, dat de wisselwerking op de wereld, waarbij Azië en Afrika een zo belangrijke rol spelen, andere drijfveren kent dan politiek belang, economische noodzaak of geloof. Een geestelijke werking, een bepaalde sfeer, zal u op de achtergrond van het gebeuren al snel treffen. Ik zal trachten hiervan iets kort samen te vatten:

Mensen, die nog dicht bij de natuur leven, bestaan in een wereldje, waarin armoede de norm is. Hierdoor zullen zij automatisch ook veel dichter leven bij hun goden en bewuster leven met de bezielende krachten van de natuur.

Zo worden zij, bewust of onbewust, steeds weer meegesleept door de krachten van die natuur, het elan van de natuurkrachten, terwijl hun gedragingen een sterke beïnvloeding ondergaan der gedachten, die door de mensheid als geheel uitgestraald worden.

Zou je deze volkeren kunnen leren hun dromen meer om te zetten in denkbeelden, die passen in de bestaande werkelijkheid en hen gelijktijdig kunnen bewegen politieke overwegingen te doen wijken voor overwegingen van menselijkheid - wat mogelijk moet zijn - dan zal uit een veelheid van stamoorlogen en intriges langzaam een eenheid opbloeien, die niets meer te maken heeft met haatobjecten, zoals het bestrijden van apartheid, of een zich verzetten tegen het leren van bepaalde vakken in 't afrikaans. Voor Afrika is dan een saamhorigheid denkbaar, die vele geschillen oplost en veel strijd overbodig maakt, ofschoon zeker in de eerste eeuw de blanke wereld nog buiten deze saamhorigheid zal moeten blijven staan, zelfs indien zij anders zou wensen.

Wat Azië betreft: lange tijd heeft het oosten het westen zijn filosofieën, wijsheid, leerstellingen gegeven als een basis voor verdergaande ontwikkeling. De grootste waarden in b.v. de vergane bibliotheek van Alexandrie stamden uit het

oosten, niet uit b.v. Griekenland of Egypte.

Het westen heeft deze zaken geabsorbeerd maar is toch zichzelf gebleven. In de laatste eeuwen gaf het het oosten in ruil voor die geestelijk waardevolle zaken zijn haast en hebzucht, zijn materialisme en zijn politieke geloofssystemen.

Het wordt nu tijd, dat het westen, dat zijn materialisme over de gehele wereld exporteerde en vooral primitieve volkeren hiervan het slachtoffer maakte, eindelijk eens geestelijke waarden en waarheden gaat ontwikkelen, zodat het de volkeren gedachten kan bieden, die voor die volkeren bruikbaar zijn, zonder hun eigen aard en ontwikkeling hierbij aan te tasten. Dit is belangrijker dan het overal prediken van een christendom, dat voor de eenvoudige gelovigen steeds weer tot teleurstellingen voert en zijn grootste betekenis nog schijnt te ontlenen in deze dagen aan wat medische bijstand, technische hulp, materiële bijstand. Zaken, die ook buiten een geloof om geboden zouden kunnen worden door weldenkende mensen en dan niet belast zouden worden met de stilzwijgende eis bepaalde leerstellingen als enige waarheid te aanvaarden. Want je krijgt soms de indruk, dat het christendom tot alles bereid is, zelfs tot het op zich nemen van medische en sociale verzorging van mensen en het verschaffen van onderricht, wanneer de mensen maar willen volgen, blijkt niet bereid te zijn als geheel ook maar een poging te doen om de geest van Afrika te begrijpen.

Uit deze gistingperiode zal volgens mij langzaam een nieuw filosofisch concept moeten rijzen, een concept, dat geen religie is - religies veroorzaken maar strijd - en ook geen mogelijkheid betekent de mensen en de menselijke wereld te ontvluchten - middelen daartoe zijn er reeds meer dan voldoende - maar de geestelijke waarden en krachten van de mensheid de mogelijkheid biedt om met de innerlijke kracht van aarde en mens, en de inhoud van geestelijke werelden, samen te vloeien.

Want geestelijk, zowel als materiëel, is er een grote behoefte aan een wereldbeeld, waarin harmonie eens eindelijk van meer belang wordt geacht dan gelijk krijgen. Een wereld ook, waarin bezit minder gaat tellen dan een elkander bijstaan, waar dit werkelijk noodzakelijk is. Waarbij ik, nogmaals, niet denk in termen van ontwikkelingshulp, maar eerder in termen van een bewust erkennen van een menselijke gelijkwaardigheid, die door uiterlijkheden niet geschaad kan worden.

Denk nu niet, dat ik dingen zeg, die bij u reeds voor een groot deel werkelijkheid zijn geworden. Indien u mij hierin niet begrijpt, moet u eens gaan praten met surinamers of turken, want die zullen uit eigen ervaring duidelijk kunnen maken, dat woorden en daden verschillende zaken zijn, ook onder u.

Mogelijk zullen zij u duidelijk maken, dat de feitelijke toestand ook in uw land van een aard is, die voor u, omdat u volgens eigen denken dergelijke mensen niet discrimineert, ondenkbaar is.

Het onvermijdelijke en zelfs noodzakelijke gevolg van dit alles betekent een vermening, niet alleen van culturen, maar ook van rassen.

Dan is een versmelting mogelijk tussen volkeren op basis

de diepste en tot nu toe gemeenlijk verborgen beweegredenen, die een mens er toe brengen te zijn, wat hij is, te doen wat hij doet.

De tijd, die aangebroken is, maakt dit metterdaad mogelijk. Maar je zult een verwezenlijking van dit alles op verschillende wijzen moeten benaderen, dat is wel duidelijk.

In Afrika komen bloedige conflicten alom, ook in de zuiver zwarte staten, ^{voor} Mensen zullen daaronder op de duur wanhopig worden en teruggrijpen naar het oude geloof, de oude krachten van groene magie en vergeten goden, maar vooral ook naar de kracht van de bond, de eenheid, die tussen de leden van een groep een band betekent, die verder gaat dan stam, volks- of zelfs familiegebondenheden. Mensen zullen uit wonderlijke, door oude goden gesanctioneerde groepen een eenheid smeden, die stammen en volkeren gaat omvatten.

In Azië is er een andere benadering voor ons mogelijk en denkbaar. Het is wel duidelijk, dat hetgeen er in China in de laatste eeuw is gebeurd, voerde tot het meest kolosale sociale experiment van alle tijden. De wijze, waarop de jongere generaties gekonditioneerd werden tot een geheel andere wijze van leven en denken, speelt hier een grote rol, daar men geleerd heeft zichzelf allereerst te zien als deel van een gemeenschap. Dit kan de aanleiding zijn tot een verrassend snel ontstaan van nieuwe sociale vormen en samenhangen, die van het nu nog met druk gehandhaafde gebruik af zullen wijken.

Zelfs de gedichten van Mao zijn niet in staat de hunkering naar innerlijk leven, een verdrijven van een innerlijke leegte, weg te nemen, zoals die onder honderdduizenden jongeren in China vandaag bestaat.

Geen oorlog kan dit zoeken naar inhoud weg doen vallen. Lnagzaam maar zeker heerst ook onder de jongeren van dit land een hunkering naar eenheid en geborgenheid, die dan wel niets meer met goden of de oude, nu vaak verbonden, oude filosofen van doen heeft, maar toch een geestelijk hunkeren betekent, waarbij in steeds meer mensen zo nu en dan een flitsend contact met geest en het bewustzijn van de gehele mensheid tot stand brengt.

Zoeken naar harmonie is deel van 'n modern menselijk patroon, dat ook in de chinese volksrepubliek zich wel degelijk steeds meer kenbaar toont. Dit heeft ook daar reeds in deze dagen een soort scheiding der geesten tot stand gebracht.

Let wel: het betekent geen grotere tegenstelling. Degene, die harmonie zoekt, probeert niet anderen te dwingen om anders te worden. Hij wil eerder zichzelf blijven, in eenklank komen met die anderen. Ik meen, dat deze harmonische trend in het chinese volk, ondanks alle uiterlijk vertoon en propaganda, steeds meer toeneemt.

Er is een kracht, die zich zowel in het rode leger als in de eenvoudige brigades van arbeiders manifesteert, een geest, die zowel tot uiting komt in de onderlinge samenwerking op boerenbedrijven en in fabrieken als in handel en vervoer. Het trekt door het gehele land: harmonie, behoefte aan een vrede, waarin je elkaar niet hoeft te bekritisieren, een vrede, waarin je kunt aanvaarden en verdragen, ongeacht de afwijkingen van de gestelde roem en respect kunt hebben voor al je naasten. Dat is de stille droom van China.

Daarnaast staat dan de droom van Afrika: eindelijk eens volwaardig zijn, eindelijk zelf de macht bezitten, zelf kunnen zeggen, wat er met je zal gebeuren, eindelijk zelfs eens de mogelijkheid vinden om tot vrede te komen met jezelf en anderen.

Indien u dit alles in zijn juiste verband ziet, ontdekt u, hoe sterk de beïnvloeding van de mensen in deze delen van de wereld reeds is. Het zal u ook duidelijk zijn, dat het gehele denken van de mensheid hierdoor beïnvloed zal worden.

Grote groepen mensen beginnen in een bepaald verlangen na te denken. Grote groepen mensen zoeken naar een harmonie, voorlopig in zich en niet naar buitentoe, zodat dit niet zo veel schijnt te betekenen, maar toch sterk genoeg om het geheel van het menselijk bovenbewustzijn te beïnvloeden.

Reeds nu is er een band geschapen tussen geestelijke waarden en de mogelijkheid dezen stoffelijk menselijk te beleven. Afrika en Azië samen stralen een nieuwe tendens uit, die voorlopig zoms in bloed lijkt te smoren.

Zeker, dit maakt andere mensen weer wanhopig, zodat er zelfs al leiders zijn, die wanhopig overwegen, of zij dan met een gebruik van atoomkoppen hun wil en grootheid alsnog zouden kunnen doorzetten in de wereld. Zoals er mensen zijn, die, door het niet uiterlijk beleefbaar zijn van hun dromen, wanhopig dreigen te worden en mogelijk zelfs hun medestanders zouden dreigen te vermoorden. Want de wereld is nog niet zo aangenaam. Maar boven al deze verwarring biedt deze nieuwe tendens een reeks ontwikkelingsmogelijkheden, die met materie en materialisme tenhoogste uiterlijk nog iets gemeen hebben.

Hier ligt een taak voor het westen, wanneer het altans die taak nog aankan: vorm geven aan die nieuwe zaken en vanuit zich de wijsheid te kristalliseren, waardoor anderen eindelijk beseffen, wat hun streven is, terwijl het westen zelf uit zijn isolement van zelfoverschatting breekt en opnieuw betekenis krijgt voor de wereld en haar continenten.

De mogelijkheid is er. Prettig zal u dit alles niet klinken. Het zou natuurlijk eenvoudiger worden, wanneer overal de mensen opeens en zonder bijzondere kosten de welvaart zouden kennen, die voor het westen als normaal is geworden. Maar dat kan niet.

De aarde kan niet onbepaald uw nutteloze productie van grondstoffen blijven voorzien. De aarde kan niet onbepaald de residuen verdragen van hetgeen u beschaving noemt. Voortgaan zoals men tot nu toe deed, wordt meer en meer onmogelijk. En ook daarom is deze nieuwe ontwikkeling met zijn belangrijke geestelijke achtergronden voor het welzijn van de gehele aarde van importantie.

Afsluitend wil ik hieraan toevoegen: Veroordeelt de blanken niet te veel, die vechten om te behouden, wat zij hebben. Wat zij doen t.a.v. de kleurlingen is vergelijkbaar met hetgeen uw vakbonden overwegen te doen t.a.v. de gehele nederlandse gemeenschap.

Acht het overleg en alle manoeuvres van politici rond dit alles niet al te belachelijk. Wat doet uw eigen kabinet anders? Het is kennelijk een nachtvogel, die daar de baas is, zodat in nachtelijke krampen duistere compromissen geboren worden, die menselijk, economisch en politiek even onverantwoord zijn.

Denk a.u.b. niet, dat mensen als Vorster en Smith egomane

dwazen zijn of zoiets. Zij zijn mensen zoals u, mensen die reageren, zoals de mensen in uw eigen omgeving plegen te doen, zoals alle mensen doen, die werkelijk grote veranderingen niet kunnen verdragen en daarom maar steeds weer doen, of er eigenlijk niets aan de hand is.

Het zou beter zijn medelijden te hebben met dergelijke typen dan hen aan te klagen. Denk ook aan de kleurlingen overal op de wereld, de mensen, die zich krampachtig proberen aan te passen aan de normen van uw westers materialistische maatschappij en daartoe noch de middelen noch de juiste mentaliteit bezitten, maar gelijktijdig te ver vervreemd zijn, van hetgeen eens hun eigen wijze van leven en hun eigen kultuur was, om daarop nog ooit terug te kunnen vallen. De stuurloze kleurlingen van de wereld zijn degenen, die wel moeten zoeken naar nieuwe samenhangen, naar een nieuwe bestemming. Vrede zullen zij mogelijk soms in kleine groepen reeds nu kunnen vinden, maar zeker nog niet in het geheel van uw wereld.

Veroordeel daarom ook hen niet, om hetgeen zij doen. Veroordeel geen negers en geen palestijnen, geen syriërs en zo dadelijk ook geen chinezen of indiërs. Veroordeel niet, maar probeer te begrijpen. Want onderling begrip is de enige sleutel voor een werkelijke verandering.

Bedenk, dat degene, die de mens aanvaardt, daarom nog niet zijn gedrag behoeft goed te keuren, dat degene, die begrijpt, daardoor nog niet gehouden wordt zelf evenals de anderen te reageren.

Probeer wakker te worden voor de werkingen van deze tijd, de behoefte aan harmonie, die ook u kunt bevorderen en waardoor alleen nog snel de problemen en noodzaken van deze tijd kunnen worden opgelost.

Er is een belangrijke tijd aangebroken. De komende paar maanden zullen veel verwarringen en veel strijd te zien geven. Vele onheilspellende kreten zullen overal hoorbaar worden en zelfs de natuur schijnt vol dreigingen en rampen. Weest dan niet bang, beklaag u niet, beschuldig niet, maar probeer uw medemensen te begrijpen en zo de innerlijke harmonie te vinden, waardoor de grote geestelijke kracht van harmonie zijn impulsen naar u kan weerkaatsen als een inspiratie. Ik hoop, dat deze kern van harmonische ontwikkelingen en alle krachten, die daarin berusten, voor u allen de krachtbron mogen zijn, waardoor ook u in staat zult zijn het uwe bij te dragen tot het vinden van een synthese, waarin allen in verdraagzaamheid en goede samenwerking op uw wereld leren leven.

Hebt U kommentaar?

x Hoe staan de negers van Amerika tegenover hun rasgenoten in Afrika?

- Zij zijn ver genoeg van hen verwijderd om hen te kunnen bewonderen en toe te juichen. Het omgekeerde is niet geheel waar, omdat afrikaanse negers, die te maken krijgen met Amerikaanse negers, toch ergens het gevoel hebben, dat deze soul-brothers maar heel weinig begrijpen van de werkelijke ziel van Afrika. Er is tussen de groepen tegenwoordig zeer veel contact, maar zeer weinig werkelijk begrip.

x Kunt U de rol van Rusland toelichten?

- Moeilijk te doen in kort bestek. Enkele punten dus maar. Realiseer u, dat Rusland reeds lange tijd, zelfs reeds onder

de tsaren gepoogd heeft zichzelf tot een grootmacht in Azië te maken.

Deze neiging bestaat nog steeds voort en doet zoeken naar mogelijkheden om de invloed van China in dit deel van de wereld te beperken en zo mogelijk te verdringen. Gedreven door een soort haat tegen de chinezen, die hun afwijkende leer als een belemmering stellen tussen de wens en de mogelijkheid van een russische beheersing van Azië, zijn de russen geneigd bijzonder fel ten strijde te trekken in alle gebieden van Azië en Afrika - maar ook elders wel - waar men een grote of toenemende chinese invloed verwacht.

Een soort konkurrentiestrijd dus, die voortkomt uit gevoelens van frustratie. Waarbij nog komt, dat Moskou al evenveel moeite heeft zichzelf te handhaven als centrum van de juiste en onfeilbare leer van het kommunisme, als het Rome moeilijk valt zichzelf te handhaven als beslissend brandpunt van alle christelijke macht.

In beide gevallen wordt de onfeilbaarheid van de verkondigers, en soms zelfs van de leer zelf, aangevochten. De enige vernieuwer, die hier de macht van Rusland zou kunnen overnemen als stimulator van een kommunistische ontwikkeling op de gehele wereld, is China.

Rusland kan zich niet permitteren vriendelijk te zijn tegen landen, waarin China grote invloed heeft. Aan de andere kant kan het zich, gezien de verhoudingen in het oostblok, niet veroorloven al te vriendelijk te zijn tegen kapitalistische landen, vooral wanneer zij van dit geheel andere sociale systeem nog een sukses maken ook.

Het gevolg is, dat Rusland aan alle kanten steeds meer in een afzondering wordt gedrongen, waarbij de behoefte van de partijleiding zichzelf te handhaven steeds weer een afwijken van mogelijke bondgenoten buiten eigen land tengevolge heeft, terwijl de gefrustreerde dromen van een wereldbeheersend systeem met Rusland als centrum ook vijandigheid tegenover China entameert. Het is trouwens bekend, dat de geschillen tussen elke oergodsdienst en de daaruit voortkomende reformaties soortgelijke gevoeligheden en vijandigheden voortplegen te brengen.

De werkelijke positie van Rusland laat op het ogenblik maar een enkele reële mogelijkheid open, die echter weer niet zo eenvoudig in feiten is om te zetten: Men zal afstand moeten doen van een militaire suprematie, die steeds minder van belang wordt in de huidige wereld en moeten overgaan tot een streven naar economische suprematie, waarin de overvloed van producten in eigen land en de welvaart, die in de sovjet-staten heerst, een middel worden om anderen aan te trekken en gelijktijdig enigszins te verblinden.

Onbewust heeft Chroetsjew reeds in zijn tijd het enige juiste recept voor een blijvende overwinning van het leninistisch marxistisch socialisme genoemd, toen hij tot de president van de V.S. sprak: vóór het 19 jaar verder is, zullen wij meer produceren dan jullie, hebben wij meer ijskasten en al dat soort dingen dan jullie, meer van alles. Want wij zijn beter!

Wanneer dit beter zijn in winning van grondstoffen, fabricage van goederen enz. waar gemaakt kan worden, en alleen dan, heeft Rusland de mogelijkheid in zich als

behoeder van de zuivere leer en centrum van de nieuwe tijd nog langere tijd te handhaven.

Uit angst eigen gezag te verliezen richt het echter zijn inspanningen steeds verkeerd, n.l. op machtspolitieke zaken inplaats van op economische zaken en dreigt daardoor steeds meer van zijn macht te verliezen. Voldoende?

Dan mag ik hiermede besluiten. Ik dank U voor uw aandacht en hoop, dat u begrepen hebt, waarom het voornamelijk gaat: een nieuwe harmonie op aarde, voortkomende uit de verwarringen in Afrika en Azië, waarin ook voor de blanke wereld nieuwe mogelijkheden tot bewustwording en bereiking zijn gelegen.
Goeden avond.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond.

Het tweede deel van de bijeenkomst dient ook meer geestelijke elementen te bevatten. Het is natuurlijk aardig je met wereldpolitiek en dergelijke zaken bezig te houden, maar in feite zijn dit zaken, die voor de geest maar van korte duur zijn. Wanneer je dood bent, is er geen politiek meer.

De meest vreemde vogels uit het politieke leven zoals een uil en een koekoek enz. zullen, wanneer zij aan onze kant komen, opeens tegen verschillende zaken heel anders aan moeten kijken. Dat gaat nu eenmaal niet anders.

Ik acht daarom een korte beschouwing over het bestaan in de sferen als een juiste aanvulling van alles, wat reeds besproken werd.

Wanneer je doodgaat, heb je na enige tijd wel het gevoel, dat je het nu allemaal wel weet. Ook al zul je in de eerste ogenblikken je eerder gevoelen als iemand, die met één been in een nachtmerrie staat en met het andere in wonderland.

Alles, wat er is geweest, zie je wel terug, maar vaak veel beter. In een bepaald wereldje in zomerland kunt u zelfs de "Witte sociëteit" nog aantreffen en daar is die nog heel gezellig ook. Je kunt gewoon constateren, hoeveel beter dergelijk zaken worden, wanneer zij de stoffelijke feiten wat gaan ontberen.

Je staat, wanneer je pas over bent, heus nogal eens verbaasd, maar al snel denk je: nu weet ik het. Alleen de meer bewusten ontkomen aan deze periode van zelfoverschatting.

Je zult veel aandacht hebben voor de ideale zaken, die je in je sfeer aantreft, tot je begint te beseffen, dat zij niet werkelijk zijn, maar alleen gedachtenconstructen.

Dan vervreemd je als geest toch wel een beetje van je tot dan toe voornamelijk stoffelijke opvattingen en waarderingen. Toch verander je dan niet opeens zo heel veel. U weet, dat een mens op aarde allerhande idealen heeft. Wanneer je overgaat, draag je die idealen nog steeds bij je. Maar je kunt die niet meer kwijt in de vorm, waarin je die eens hebt willen hanteren.

Om een voorbeeld te geven: socialisme is bij ons in wezen overbodig, daar een ieder alles heeft, wat hij nodig heeft en meer en bovendien alleen behoeft te werken, wanneer hij daarin zin heeft en vrijwillig een taak aanvaardt.

Gedachten maken bovendien voor ons onze wereld uit, dus elk idealisme, dat in materiële termen alleen is uitgedrukt, verliest bij ons zijn betekenis. Met dogma's is het ook al zo iets. Op aarde zie je vaak mensen, die ze niet alle vijf op een rijtje hebben, maar wel alle dogma's. Maar wanneer je geestelijk een goed dogma probeert te bezien, word je gekonfronteerd met een werkelijkheid of met iets, wat niet kan worden uitgedrukt en er dus geheel niet is.

In de praktijk kun je een oud ideaal natuurlijk niet geheel vergeten, omdat het een voor jou belangrijk deel uitmaakt van je besef. Maar je gaat het anders zien, in andere samenhangen plaatsen en op de duur beleven als uiting van een eenheid, die van werkelijk belang is, terwijl het ideaal alleen maar een onbeholpen weergave blijkt, van hetgeen je beleven kunt.

Op aarde willen mensen soms graag goed zijn voor elkaar. Maar er zijn heel wat mensen, die zo druk bezig zijn goed te zijn voor hun medemensen, dat zij die medemensen de kans eenvoudig niet laten ook goed te zijn voor hen.

Geestelijk blijkt dit niet vol te houden. Je ontdekt al snel, dat je door alleen maar "goed" te zijn voor anderen, zelf geen besef meer overhoudt. Zo leer je al snel, dat de werkelijke waarde van het geestelijk leven bestaat uit een geven en ontvangen, waarbij jezelf je rijk gevoelt door de wisselwerking van het voortdurend ontvangen en geven, die je je steeds meer deel van het geheel van het bestaande doet gevoelen.

Dit blijkt overigens niet alleen in besef uit te drukken, in nieuwe gedachten en ervaringen, maar omvat ook een kracht, die wij het licht plegen te noemen - wat natuurlijk ook maar een naam is, die over de kracht zelf, zoals je die beleven zult, weinig of niets zegt.

Met dit licht komt een neiging om te werken voor anderen, een mogelijkheid te leren van anderen, die meer omvat dan voorstellingen en denkbeelden. Het gaat eerder om een soort gevoelens, die toch ook weer een redelijk besef vormen. Je voelt je a.h.w. één met alles.

Maar geestelijk kan eenheid niet beperkt worden. Eenheid is voor ons iets, dat alles omvat. Je kunt dus geen uitzonderingen maken of iets afwijzen.

Op aarde kan men zeggen: maar die deugt niet, dus die hoort er voor mij niet bij. In de sferen is dit niet meer mogelijk. Wanneer ik in een sfeer zou trachten te stellen: die deugt niet, die hoort er dus niet bij, dan zeg ik in feite: mijn wereld moet onevenwichtig en onvolledig blijven. En dit is onmogelijk, wanneer je eenmaal het licht ervaren hebt.

De volledigheid van mijn wereld is, geestelijk gezien en in woorden uitgedrukt, te vinden in de aanvaarding van alle dingen.

De samenhangen, die wij bezien, zijn voor ons dan ook geen kwestie van beoordelen, vooroordelen of veroordeling. Je neemt alle dingen op en uit je door de kracht, die je zo in jezelf ervaart, weer aan het zijnde, dus het geheel terug te geven op een wijze, die in overeenstemming is met je besef van eigen wezen.

Wanneer ik met u spreek, dan komen er natuurlijk allerhande woorden uit. Maar realiseert u zich wel, dat die woorden

voor mij, alleen energie zijn? Zeker, ik beseft wel, dat in het door mij geleende lichaam die energie zich omzet in zenuwsignalen, die middels een klankherinneringscentrum lopen en zo tot woorden worden voor u. U hoort de woorden, maar wat ik ontvang en uitstraal, is in feite voor mij een vorm van kracht.

Realiseer u dan ook meteen, dat ik dit niet zonder meer kan doen. Wanneer ik kracht geef en zo langere tijd aan het woord blijf, is het nodig, dat ik op mijn beurt in mijn eigen wereld verbonden blijf met anderen, die mij minstens een groot deel van de kracht, die ik zo verbruik, teruggeven.

Een vervlochten geheel is het bestaan in de sferen in feite wel, zeker volgens uw opvattingen. O, u deelt de sferen in in hoge en lage sferen, tot voor uw beseft de ene geest in het penthouse woont en de ander in de kelder bij de stookinstallatie. Maar voor ons is een dergelijk verschil in feite niet waarlijk aanwezig.

Ik geloof, dat je geest moet zijn om de juiste betekenis te beseffen van het "aloude" zo boven, zo beneden, zo beneden zo boven!

Want er is geen echt verschil te vinden. Zeker, de uiting, de vormen, de uiterlijkheden, kunnen misschien verschillen, maar de essentie blijft altijd weer hetzelfde en is en blijft deel van het geheel.

Wat u op aarde leeft en denkt, formulerende in meningen, beoordelingen, idealen en zelfs in daden, wordt bij ons eerder geformuleerd in samenhangen. Wat het geestelijk bestaan schijnbaar sterk van het stoffelijke leven doet verschillen. Schijnbaar, want al zijn uitingen en verschijnselen anders, de redenen van je reactie op je ervaringen is nog steeds dezelfde. Alleen de wijze, waarop je iets uit of uitwerkt, is anders.

Mensen, die uittreden, krijgen al snel een verwrongen beeld van onze sferen, omdat zij alles zien als werkelijke waarde, die onveranderlijk dezelfde aard zal behouden. Maar er bestaat de mogelijkheid, dat u zegt in de sfeer een mooie tempel gezien te hebben, terwijl iemand anders een andere geest of iemand, die met die andere geest in harmonie is, uw tempel ziet en ervaart als een leunstoel.

Mensen vinden dit kranzinnig en vragen zich af, hoe dat nu mogelijk zou kunnen zijn. Wel, de oplossing is heel simpel: Uw tempel is in feite een gedachte, een begrip. Stel, dat de basiswerking, die u als tempel ziet, een beschouwen van het geheel of God betekent. Dan ziet u God daarin en spreekt dus van een tempel, terwijl iemand anders die uitstraling eerder ervaart als een basis, van waaruit hijzelf God kan zoeken en beleven. Een rustplaats dus, die mogelijk beschouwd kan worden als het equivalent van de leunstoel, waarin die geest op aarde eens placht te peinzen en te bidden.

Ook de benadering van het goddelijke is voor ons iets heel anders dan voor u. Vergelijkend gezegd: voor u is het een soort t.v.-uitzending, waarvan u voorlichting en mogelijk zo nu en dan een voordelige aanbeiding verwacht. Voor ons is God eerder zo iets als de electriciteitscentrale voor een wezen, dat alleen kan leven door electriciteit. Voor u is God iets buiten u, bij ons is het iets, wat je ervaart als een werking in jezelf, ook al zou mogelijk de bron daarvan buiten je kunnen liggen. Maar niet de bron, maar de werking is het

belangrijke.

Wij zullen niet beweren, dat wij God zijn of zo iets. Wij zijn zelfs heel erg voorzichtig om te beweren, dat God direct in ons werkt. Maar wij erkennen steeds weer: alles wat er in de kosmos bestaat, alles wat ik ben, was, of nog kan zijn, krijgt voor mij alleen betekenis in verbinding met die kracht, die ik in mijzelf beleef.

Ik kan mij voorstellen, dat mensen tegen een dergelijke wijze van beleven en benaderen van de werkelijkheid vreemd aan kijken. Dat doen zij trouwens wel, wanneer het om eenvoudiger zaken gaat ook. Wanneer wij b.v. zeggen, dat doodgaan niet zo moeilijk is, komen de mensen met de "ja, maar....."

Toch hebben wij gelijk. De moeilijkheid is gelegen in het aanvaarden van het denkbeeld, dat je gaat sterven en je wereld achter zult moeten laten. Maar het sterven komt zonder moeite en als vanzelf.

Soms hoor je mensen zeggen, dat zij niet bang zouden zijn om te sterven, wanneer zij maar een garantie hadden voor het werkelijk bestaan van een hiernamaals. Maar lieve mensen, er is geen werkelijk hiernamaals! Er zijn alleen verschillende vormen van bestaan en de ene vorm is, kosmisch gezien, er niet eerder of later dan de ander.

U rekent nog met tijd natuurlijk. Maar neem nu eens uit het al alle beweging weg en breng alle massa in evenwicht. Waar wil je dan nog kenbaarheid of tijd vandaan halen? En toch is dezelfde hoeveelheid kracht en mogelijkheid in dit rustende al wel degelijk nog aanwezig.

Zeker, een waarnemer zal, vanuit een menselijk standpunt bezien, niets meer kunnen beseffen, niets meer zien, zelfs van eigen zijn niet meer bewust kunnen blijven onder dergelijke omstandigheden. Want alle energie kan er nog wel zijn, maar zij is in evenwicht en dus niet kenbaar meer. En kenbaarheid is een van de noodzaken voor werking van het bewustzijn in menselijke zin. Pas wanneer 't evenwicht verstoord wordt, zal er weer beweging zijn, zal er verandering op kunnen treden en zal ook tijd weer kunnen bestaan en beleefd worden.

Maar wij beleven de kracht. Onze tijd, zover wij die geestelijk nog kennen, is gebaseerd op onze persoonlijke reactie op het Al. De kracht, die wij beleven, zal altijd in ons zijn, zelfs wanneer alles, inclusief wijzelve, in volledig evenwicht verkeert. Wij bestaan en voelen dit bestaan aan, ook al is er geen kenbaarheid meer buiten ons, anders dan het besef, dat alles rust is.

Maar als geest kunnen wij in onszelf voorstellingen bouwen, die niet "wezenlijk" zijn en zo het evenwicht niet verstoren. Daarom is voor een geest een mate van bewustzijn en besef ook onder dergelijke omstandigheden aanwezig.

Ik bemerk, dat dit voor sommigen te moeilijk is geworden, omdat ik het te eenvoudig stelde. Dan zal ik het maar wat moeilijker zeggen. Het begrip Nirwana zal u bekend zijn. Het woord geeft een toestand weer, waarin je, volgens de boeddisten, algehele rust kent en gelijktijdig los bent van alle dingen en toch van alle dingen deel uitmaakt.

Maar Nirwana betekent in feite ook tijdloosheid. Dus wanneer u Nirwana bereikt, bent u één met alle dingen en alle tijden. Voelt u Nirwana aan, dan is er innerlijk wel een

erkenning van de toestand Nirwana, maar gelijktijdig een besef van een tijdgebonden wereld, waarin het ik nog bestaat en zich kan uiten. Het ik kan dan ook in die situatie nog worden aangevallen door b.v. demonen. Houd je echter de innerlijke harmonie vast, dan besef je, wat wel en wat niet past bij je wezen en aanvaard je alleen datgene, wat deel uitmaakt van het aandeel, dat je vormt in de totaliteit.

Alleen reagerende op datgene, wat wezenlijk van jouw wezen deel uitmaakt in het tijdloze, kom je dan tot de verlichting.

Ik probeer u duidelijk te maken, dat er in de sferen geen exacte wereldbegrenzing bestaat, geen bestaansvorm, die een algemeen geldende vormwaarde bezit. Wat je ziet, is voor jou net zo echt, als wanneer je het op aarde in menselijke vorm ontmoet. Maar voor een ander kan het iets geheel anders zijn in vorm of betekenis, of zelfs geheel niet aanwezig zijn.

Erkenning is gebaseerd op je eigen relatie met het grote geheel en de harmonie, die je bewust daarmee kunt ondervinden. Vanuit die harmonie zoek je alles, wat nu nog buiten je en onafhankelijk van je eigen wezen schijnt te bestaan, te beseffen als iets, waartoe je behoort, waarvan je deel bent, dat deel is van jou.

Vanuit mijn standpunt is geestelijk leven eigenlijk een heel eenvoudige zaak en daarom doodgaan ook. Als mens geboren worden op aarde beschouw ik meer als een soort noodsprong en meen ook, dat dit voor het ik in feite moeilijker is.

Maar ja, wanneer je ontdekt, dat je in onze werelden niet meer verder komt, zul je op een gegeven ogenblik zeggen: hoe dan ook, ik heb verandering nodig. Want alles blijft maar steeds hetzelfde, een herhaling zonder einde. Waarop je dan een sprong in het noodluik neemt en daar pas 9 maanden later weer uit te voorschijn komt, maar dan wel in een andere wereld.

Het resultaat is gemeenlijk, dat je je langere tijd niet meer kunt realiseren, hoezeer je deel bent van alle dingen. En daarom is het voor mij zo moeilijk u duidelijk te maken, wat ik u in feite zou willen zeggen, omdat ik geen woorden daarvoor kan vinden. Mogelijk denkt u zelfs, dat ik zo nu en dan maar wat bazel. Maar ik bazel niet echt. Ik probeer door het combineren van uitdrukkingen en beelden iets te zeggen, waarvoor ik de woorden in menselijke taal niet kan vinden.

Nu ja, ik kan mij best voorstellen, dat mensen zich over andere dingen druk plegen te maken, geloof, politiek, of andere problemen nemen het merendeel van hun aandacht toch wel in beslag. Alleen zou ik de mensen soms wel willen vragen, of zij niet beseffen, dat bepaalde problemen voor hen niet zouden kunnen bestaan, wanneer zij geen deel van hun eigen wezen en besef zouden zijn?

Dat is de ellende voor de mens. U kunt de problemen niet bij anderen oplossen en dan uw eigen problemen eveneens daardoor ziet verdwijnen. Het is altijd zo, dat u het probleem eerst in en voor uzelf moet oplossen, erkennende, op welke basis u met anderen een eenheid vormt binnen het kader van het probleem om ook tot een meer uiterlijke oplossing te komen.

Maar dan is het niet meer iets in de wereld, waartegen je je probeert af te zetten. Het is eenvoudig tot een deel van eigen bestaan geworden, een deel van een kenvermogen, waardoor

je harmonisch kunt gaan reageren.

Dit is belangrijk voor het werkelijke bestaan van het ego. En wanneer ik mag proberen alle bestaan in de kosmos samen te vatten in een paar woorden:

Leven in de sferen betekent voortdurend meer eenheid verwerven, met hetgeen je buiten je veronderstelt, tot je beseft, wat je zelf innerlijk bent. Dit geldt voor alle leven.

Kreun maar even rustig. U weet natuurlijk veel over de vele werelden en sfeertjes van de geest, maar dezen zonder meer aanvaarden als deel van jezelf, omdat je die anders niet eens zou kunnen beseffen, is toch wel een andere, moeilijker zaak. Een sfeer doet vaak denken aan een kraam op een braderie, waar bepaalde deugden en vooroordelen worden verkocht. Elk wereldje kent eigen denkbeelden, belevingen, vormen van plantengroei en soms zelfs van architectuur. Maar alle kramen staan in dezelfde straat, vormen één geheel.

De vele sferen en wereldjes van de geest ontstaan alleen als gevolg van onze behoefte, een buitenwereld te zien. Maar de buitenwereld, waarin je in de geest meent te leven, komt in feite uit jezelf voort. Wat impliceert, dat iemand, die zich bewust wordt, van hetgeen er in hemzelf bestaat, steeds minder "buitenwereld" ziet.

Wereldbeseff is als een ijspegel, die boven de wereldzee hangt en langzaam wegsmelt, tot zij, opgelost in die zee, daarin nog wel aanwezig, maar niet meer kenbaar is, terwijl je niet kunt zeggen, waar die pegel zich ongeveer zal bevinden.

Het verliezen van het uiterlijke ik in de totaliteit betekent dan ook niet, dat dit ik niet meer bestaat. Wel onderscheidt het zich niet meer van de andere delen van het geheel, omdat het als een eenheid met alles gaat functioneren.

De werelden, die wij in de geest kennen, zijn in feite alleen maar middelen, die de geest gebruikt om voor zich een dergelijke versmelting tot stand te kunnen brengen.

Wanneer wij een visie geven op het gebeuren op aarde, dan is het er ons in feite altijd weer om te doen u te laten beseffen, hoezeer alles één geheel vormt. Elke geest en elke mens, die werkt vanuit een zuiver geestelijk beseff, zal aan het einde van elk betoog in feite de synthese van uiterlijkheden tot een innerlijk beleefbare werkelijkheid hebben aangetoond of aangekondigd. Samenvloeiing, éénwording zijn voor een geest de belangrijke begrippen, die alle uiterlijke feiten en ontwikkelingen benaderbaar en kenbaar moeten maken.

Waarmede ik hoop u over onze werelden weer het een en ander te hebben verteld, dat zowel uw begrip voor eigen leven als enig begrip voor onze wijze van werken vanuit de geest ten goede zal komen.

Ik dank U voor uw aandacht en wens u een goeden avond.

bekort.

-0-0-0-0-0-

d.d. 18 juni 1976

N.B.

In verband met vakantie van ons medium zal de laatste vrijdagavond van dit seizoen plaats vinden op 10 juli. De eerstvolgende vrijdagbijeenkomst valt dan op 20 augustus. Gedurende deze tijd zal dus ook de "Stem van gene Zijde" niet verschijnen.